

مناظره‌بانان آخوندی

گفت‌وگو با دکتر مسلم اورنگی، دبیر اجرایی همایش تبریز و انقلاب مشروطه

«همایش مشروطه تبریز» روندی مدام در پژوهش این مقطع مهم تاریخ ایران است

همایش بین‌المللی تبریز و مشروطه، ۱۴ مردادماه در سالار شهریار دانشگاه آزاد اسلامی تبریز برگزار خواهد شد. این همایش به همت سازمان بسیج فرهنگیان آذربایجان شرقی و دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز و البته مشارکت ارگان‌هایی دیگر در تبریز برگزار می‌شود. مسلم اورنگی، دبیری اجرایی همایش را برعهده دارد. برای پاسخ به سؤالاتی درباره این همایش، در ظهر گرم تابستانی تبریز، به دفتر کارش رفتیم.

◆ دبیرخانه همایش از چه زمانی آغاز به کار کرد و فراخوان مقالات صادر شد؟

دبیرخانه مشروطه‌پژوهی در تبریز چندین سال است فعالیت خود را آغاز کرده و متجاوز از ۱۰ سال است که راه‌اندازی شده است. این دبیرخانه ابتدا در دانشگاه آزاد اسلامی تبریز راه‌اندازی شده بود که در پنج سال گذشته، نهادهای انقلابی دیگر همانند بسیج اساتید و بسیج فرهنگیان هم پای کار آمدند و در این مدت، هر سال در سالگرد امضای فرمان مشروطیت در مرداد ماه، همایش‌های علمی در سطح دانشگاه‌های استان در قالب منطقه‌ای و بعدتر به صورت ملی برگزار شده است.

خوشوقتم به اطلاع برسانم چند دوره اخیر این همایش به صورت بین‌المللی برگزار شده است. سلسله همایش‌های مشروطیت برنامه‌ای مناسبی و منظم است، محققان در زمینه تاریخ مشروطه می‌دانند که در مرداد ماه سال بعد در تبریز همایشی با عنوان مشروطیت برگزار می‌شود و فراخوان مقاله ما دائمی است. ما هر همایش را با همایش سال قبل ارتباط می‌دهیم؛ گویی از اول این پرچم در دست می‌گردد و الحمدلله تاکنون علم مشروطیت در تبریز به زمین گذاشته نشده است و ادامه هم خواهد داشت به لطف خدا.

◆ موضوع ویژه‌ای که امسال انتخاب شد، چیست؟ هر سال موضوعی خاص برای همایش سالانه

مشروطه‌پژوهی انتخاب می‌شود. در سال‌های گذشته، موضوع قانونگذاری، حقوق مدنی، ارتباط مشروطیت با انقلاب اسلامی، بیداری اسلامی و موضوعاتی دیگر برگزار شده است. اینها موضوعاتی است که سال به سال توسط کارشناسان و متخصصان انتخاب و اعلام و همایش‌ها به صورت علمی در تبریز برگزار می‌شود. عنوانی که امسال برای همایش انتخاب شد «تبریز و انقلاب مشروطه ایران» است. همان‌طور که همه مخاطبان محترم استحضار دارند، تبریز و نقش تبریزیان در نهضت مشروطیت قابل انکار و نادیده گرفتن نیست. اگر کسی بخواهد ستارخان را از مشروطیت پاک کند و باقرخان را نادیده بگیرد، ثقه‌الاسلام و خیابانی را نادیده بگیرد، گویی بخش مهمی از مشروطیت را نادیده گرفته است؛ چه در تبریز و چه در تهران. ستارخان در تهران از دنیا رفت و در حال حاضر هم آرامگاهش در شاه عبدالعظیم است؛ یا همین‌طور شیخ محمد خیابانی یا تعداد زیادی از مشروطه‌طلبان تبریزی که بعدها به تهران رفتند. به همین دلیل عنوان امسال همایش به این موضوع اختصاص یافت. در واقع مقاطع شاخص و ممتاز مشروطیت در تبریز و ارتباط آن با مشروطیت در کل ایران در همایش امسال بررسی خواهد شد.

◆ از تعداد مقالات رسیده و تنوع مکانی مبدا مقالات بفرمایید.

تاکنون نزدیک به ۱۹۰ مقاله به دبیرخانه همایش رسیده است که حدود ۴۰ عنوان از این میان، در مجموعه‌ای به چاپ رسیده است؛ ۲۰ مقاله به صورت کامل و ۱۰ مقاله در قالب چکیده. این مجموعه در روز همایش در اختیار شرکت‌کنندگان قرار خواهد گرفت. لازم به ذکر است مقالاتی هم که داوران برای چاپ انتخاب نکرده‌اند، انصافاً ارزش چاپ دارد و حاصل کار ارزشمند تحقیقی محققان است. یک‌سوم مقالاتی که رسیده از استان آذربایجان شرقی است و دوسومش از جای‌جای کشور عزیزمان. از هر گوشه و کنسار مملکت از دانشگاه‌های مختلف ایران، محققان و پژوهشگران علاقه‌مند به مسائل مشروطیت، آذربایجان، ایران و انقلاب اسلامی مقاله ارسال کرده‌اند. مشروطه‌پژوهان، هنگامی که مجموعه مقالات پس از رونمایی در روز همایش به دست‌شان رسید، خواهند دید که از همه جای کشور؛ مشهد، جیرفت، شمال کشور، شهرهای شمال‌غربی به دبیرخانه مقاله رسیده است. علاوه بر جای‌جای ایران از کشورهای مختلف هم مقاله رسیده است. این نشان‌دهنده قوت علمی برنامه است. در روز